

ЗУСТРІЧ ДЕВ'ЯТА

Зокрема, професор Варшавського університету Ірена Шиб'як торкнулася питання "Два лиця: Кременецький і Варшавський", а науковець Музею Незалежності у Варшаві Лукаш Живек аналізував "Початки відновленого Кременецького лицю очима його вихованця". Частина доповідей була безпосередньо приурочена життєтворчості Тадеуша Чацького: "Твір Тадеуша Чацького" (професор Університету Яна Кохановського в Кельцах Єва Дановська), "Наукові подорожі Тадеуша Чацького" (професор Вармінсько-Мазурського університету в Ольштині Норберт Каспарек), "Тадеуш Чацький – співорганізатор Волинської гімназії у Кременці" (професор Вармінсько-Мазурського університету в Ольштині Анджей Шмит), "Чацький і Коллонтай у свідомості викладачів і студентів Кременецького гуманітарно-педагогічного інституту ім.Тараса Шевченка" (доктор педагогічних наук Валентина Бенера).

Структурованими в діахронному аспекті виявились наукові повідомлення трьох наших науковців: кандидат історичних наук, доцент Володимир Собчук представив дослідження "Про початки шкільництва

в Кременці". Логічним продовженням тематики стало повідомлення кандидата педагогічних наук, доцента Романа Яковича "Освітньо-виховні системи Галичини в II половині XIX – початку XX століття". А завершила триаду тематичних досліджень доповідь доктора історичних наук, професора Генріка Стронського "Від Волинського лицю до спільного університету. Про польсько-українську співпрацю у сфері освіти в 1991 – 2013 роках".

Насиченою була культурно-мистецька частина "Діалогу...". Відбулися авторські концерти кобзаря Василя Жданкіна,

джазової вокалістки Університету ім.Марії Складовської-Кюрі (Люблін) Александри Оберди. Пройшла "Ніч українських і польських бардів та поетів", де виступали більше двадцяти майстрів поетичного

слова й авторської пісні обох країн. Молодь "Літературної кав'ярні" з Хожува та Європейської Родини Шкіл ім.Юліуша Словацького представили мистецькі програми "День народження Юліуша", "І залишиться після мене та сила фатальна...". Літературно-мистецький формат мала презентація підготовленої науковцями Кременецького гуманітарно-педагогічного інституту ім.Тараса Шевченка і працівниками Літературно-меморіального музею Юліуша Словацького антології "Слово про Кременець". Теоретичний акцент в культурно-мистецькій частині "Діалогу..." поставили "Розмови про мистецтво. Презентації", під час яких польські й українські мистецтвознавці й автори не лише висловлювали свої позиції у відношенні проблем історії та теорії мистецтва, а й презентували різножанрові твори та публікації.

У "Розмовах про мистецтво" директор Тернопільського обласного краєзнавчого музею Степан Костюк на основі музейних фондів розкрив образ Юліуша Словацького у доробку художників Тернопілля, а мистецтвознавець з ТНПУ ім.Володимира Гнатюка Марія Євгенєва – мистецький внесок Костя Місевича у розвиток українсько-польських культурних взаємин. Тему "Волинь у творчості Романа Дверніка" запропонувала учасникам "Діалогу..." представник Лондонського видавництва "Veritas" Паула

Войтацька. Теоретичну тематику розгортали Дорота Северин з Окружного музею в Любліні ("Ян Цибіс між Кресами. Спогади"), професор Львівської НМА ім.М.Лисенка Ірина Зінків ("Київська та харківська бандури в західній і східній українській діаспорі"). Стипендіат Фондації "Янінеум" при Ягеллонському університеті у Кракові, митець Ігор Панков (Росія) презентував авторську тему "Кременець у графіці та фото Ігора Панкова".

Українські та польські науковці, автори і літературознавці не лише обмінювалися думками з приводу загальних закономірностей і національних особливостей творчого процесу, а й представляли найновіші поетичні та прозові публікації. З української сторони свої збірки й окремі твори презентували Наталія Єржиківська (Київ), Олександр Гордон (Львів), Євген Безкоровайний (Тернопіль), Сергій Синюк (Шумськ), Іван Потій, Ольга Біркова, Олександр Марченко, Наталя й Артем Перескокови, Роман Левандовський (Кременець); з польської – Вальдемар Міхальський (Люблін), Казімеж Бурнат (Краків), Тереза Томся (Познань), Станіслав Роголя (Кельци). Варто виокремити авторський вечір Божени Птак (Гданськ) і презентацію книжки "Троянда і камінь", яку під музичний супровід піаністки Марії Бака-Вільчек (Краків) здійснив член Варшавського відділу Спілки польських письменників Маріуш Ольбромський.

Глибоке враження на учасників "Діалогу..." справив комплект листівок "Близькі серцю поета", де відображені взаємини Юліуша Словацького з жінками, котрі мали відчутний вплив на його творчість.

Закономірно, що першою з-поміж них називають матір Юліуша Саломею Словацьку-Бекю, яку він вважав своєю "десятою музою". Серед інших – Александра Мошценська (ймовірний прототип Анелі з поеми "Беньовський"); Кора Пінар – дочка власника паризького видавництва, де Юліуш друкував свої твори; Людвіка Снядецька – дочка професора Віленського університету, героїня драми "Кордіан"; Шарлотта Наполеон Бонапарт – племінниця імператора Наполеона I Бонапарта, знайомство з якою переросло у велике почуття і в салоні якої на літературно-мистецьких вечорах Словацький постійно бував; Марія Водзінська, чиє руки добивався сам Фридерик Шопен і яка стала персонажем поеми "У Швейцарії", а також Йоанна та Софія Боброви – дружина і дочка маршалка кременецької шляхти; Елантіна Паттеї та її племінниця Матильда, Юлія Михальська, чиє ім'я символічно вписане в ряд родинних імен на пам'ятнику Саломеї Словацької, що знаходиться на Туницькому кладовищі у Кременці. Під керівництвом директора Літературно-меморіального музею Юліуша Словацького Тамари Сеніної, яка особисто представляла комплект листівок підготували наукові працівники музею Оксана Зуб, Олена Гаськевич, Наталя Перескокова та Оксана Осінчук.

Завершилася дев'ята зустріч у рамках "Діалогу двох культур" тематичною екскурсією "Слідами спільної спадщини народів", чим було підтверджено переконання обох сторін – учасників та організаторів "Діалогу...": десята, ювілейна зустріч має бути не менш насиченою, яскравою і відкривати нові горизонти польсько-української культурно-мистецької співпраці.

Валентина КАЩУК

РІДНА НАМ РОДИНА ШКІЛ

Європейська родина шкіл імені Юліуша Словацького, незмінно очолювана польським громадсько-культурним діячем Анджеєм Крулем, стала нам дійсно рідною. Такому тісному зближенню сприяли два фактори: щорічні зустрічі нашого студентства з польською учнівською молоддю в рамках "Діалогу двох культур молодих" і, безперечно, особисті творчі контакти Анджея Круля з колективом нашого інституту та персонально з ректором, професором Афанасієм Ломаковичем.

ЄРШ ім.Юліуша Словацького заснована в 1984 році і з того часу щорічно відбуваються її зльоти в різних містах Польщі, України та інших країн. Зауважимо, що ювілейні зльоти – X, XV, XX, XXV – проходили в Кременці, на базі нашого навчального закладу. Не сумніваємось, що й XXX зліт у рік 205-ої річниці великого польського поета матиме однозначну географію – наше місто і нашу альма-матер, з історією яких тісно пов'язана доля родини Словацьких.

Кожне перебування польських школярів у сучасному Кременці, у мурах Волинських Афін, де "минуле служить майбутньому", справляє, за їх словами, незабутнє враження, спонукає до більш ґрунтовної і широкої розробки спільних творчих програм культурно-мистецьких молодіжних зустрічей. Такі програми реалізуються спільно представниками

як польської учнівської, так і української студентської молоді.

Цьогорічна зустріч ЄРШ ім.Юліуша Словацького стала ще однією сторінкою в історії польсько-українських культурно-мистецьких молодіжних взаємин. Її програма мала формат творчого діалогу, за змістом була широкоплановою, а за характером

пуси архітектурного ансамблю Кременецького лицю, відвідали бібліотеку інституту, Музей історії навчального закладу і Музей довоєнної фотографії.

Була закріплена традиція висаджування червоних і білих троянд (кольори Державного Прапора Польщі) в розаріумі Юліуша Словацького та синіх і жовтих тюльпанів (ко-

твори Юліуша Словацького, Тараса Шевченка і інших поетів українською і польською мовами.

Необхідно виокремити творчу зустріч шанувальників хореографічного мистецтва ЄРШ з учасниками народного танцювального ансамблю "Горлиця", котра практично переросла у масштабний майстер-клас, де польські й українські, а також змішані польсько-українські пари, групи та окремі виконавці під орудою члена Національної спілки хореографів України Андрія Медецького та під оцінюючим поглядом керівника польської делегації Анджея Круля демонстрували свою майстерність під час виконання польських та українських народних танців.

Кременецька сторінка зустрічей Європейської Родини Шкіл імені Юліуша Словацького завершилася високим мистецьким акордом, підсиленним душевною теплою і глибокою сердечністю її учасників. І це дало потужний заряд для наступного, ювілейного зльоту ЄРШ у 2014 році, до якого уже розпочали готуватися ті, хто забезпечив успіх нинішньої зустрічі: проректор з виховної роботи Микола Сиротюк і його безпосередні помічники – активісти студентських самоврядних структур інституту.

Фото Петра ДАНИЛЮКА

– дружньою та щирою. Після тематичної екскурсії містом "Слідами Юліуша Словацького" польська делегація мала зустріч з ректором інституту, професором Афанасієм Ломаковичем, членами ректорату, з представниками студентського парламенту і студпрофкому. Гості поклали квіти до пам'ятника Тарасові Шевченку, оглянули історичні кор-

льори Державного Прапора України) – біля пам'ятника Тарасові Шевченку. Як завжди, відбувся концерт творчих колективів, на якому аматори двох країн не лише продемонстрували можливості свого національного мистецтва, а й багато чого навчилися один в одного в стильово-методологічному аспекті. Крім цього, школярі і студенти декламували